

Foch y Fum

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMCH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Provinces un mes	0'25 Ptas.
Estranié un any	6'00 "
Número corrent	5 cents.
No retornam ets originals.	

TEATRO VICTORIA

Dijous 2 de Novembre

A PETICIÓN GENERAL!

♦ TENORIO MALLORQUÍ Ó HAZAÑAS
D'EN VERGUETA Y EN MAGA-CANTONS ♦

A les 8 y 1/2

Entrada Un Real

Per doná mer importància á sa veltada, sa molt aplaudida coupletista

MARIA ULLOA

cantarà lo mes escohit d'es seu repertori.

NOTA: Acabada sa funció, hey heurá un servici especial de tranvias.

Algo del Tonorio

ESCENA XII

TENORIO (Es Masclle Ros) MEJIA (Uno)

Tenorio.—La apuesta fué.... —Porque un día

pensé que en Mallorca entera no habría nadie que hiciera semanarios de valía.

Tenorio.—Y yo al marcharme de vos según de sobra sabeis os dije: Pronto vereis Foch y Fum d'Es MASCLLE ROS.

¿No es así?

—Sin duda alguna;

y vinimos á apostar quien de ambos sabría obrar peor, con mejor fortuna, en el tiempo convenido; juntándonos aquí hoy á probarlo.

Tenorio.—Y aquí estoy.

Mejia.—Y yo.

Un lector.—Del todo vencido por vida mía.

Tenorio.—Hablad pues.

Mejia.—Deseo que empeceis vos.

Tenorio.—Es igual, ES MASCLLE ROS,

nada encuentra á s'enrevés.

Pues señor, yo desde allí (1) buscando mayor espacio para mis plumazos, di sobre Mallorca y me fui hacia la calle Palacio.

Una guerra á gran vapor que ningún civismo enseña, desarrollaba «La Isleña» no jubilando al pastor.

Iban las juntas en juego, entre intrigas y recelos.

de las cuales yo reniego y solo faltaba el fuego para freir sus buñuelos. Fui á Cort, y el Ayuntamiento celebraba sus sesiones. Puse un cartel al momento diciendo: «Aqui toma asiento un personal de co...rdones» Lo que allí pasa y su historia la sabe todo cristiano que es poco satisfactoria y la conserva en memoria todo el Pueblo Palmesano. Vi calles mal empedradas, muchachas abandonadas, gallardos y calaveras que al pasar por las aceras abundaban las codeadas. Por la calle de Colon un automóvil pasó, ocupandolo un flacón y un panzudo gordinflón.... ¿Serian Verga y Torró? Llegué á la plaza de Abastos y vi con mucho recelo a carníceros incastos que no reparando en gastos vendian ganado abuelo. La Pescaderia infiel es un rincón infectado que precisa ese cartel: «Aqui se vende pescado mucho peor que la hiel. Lo vendemos á buen precio haciendo el sordo á la tasa y si lo compra algún necio que luego el peso repasa quien le oye le hace un desprecio. Insultamos los ediles con las blasfemias á miles al demestrar su buen celo y lo vendemos con hielo aunque siempre nos vigiles.» Salgo de allí avergonzado y con el semblante rojo. La hortaliza he concertado y nada, nada he comprado porque todo cuesta un ojo. Por donde quiera que fui barro á granel eucontré las alpargatas perdí que en un hoyo las dejé y descalzo vine aquí.

Carreteras visité las que están intransitables y gracias que atravesé porque fuerte me agarré del telégrafo á los cables. En vísperas de elecciones veo Palma que se mueve y por lógicas razones los políticos guasones desprecian el 29. Palma miserable está sin carbón, sin luz, con barro.... ¡Cuando el Alcalde querrá que acuda hacia ella un carro! ¡Nunca! ¡Ya se secará!

Direcció y Redacció: Arabí 6—pral.
Buzón: Kiosco de Gabriel Lirola.—Borne
Ses suscripcions se paguen per adelantat.

ESTO EN PALMA ENCONTRAREIS

QUE SEGÚN CREO ES FUNESTO.

OS RUEGO QUE LES VOTÉS

Y EL PRÓXIMO AÑO VEREIS

CÓMO AUMENTA..... EL PRESUPUESTO.

ES. MASCLLE ROS

CARTA UBERTA

Sr. Director d'es Foch y Fum:

Desitjant que doni cabuda á n'aquestes quatre veritats, li dam les gracies anticipades, es

SS. SS. SS. q. l. e. s. m.

Varios actors de sa Compañia Fuster.

Per molt fort que s'aferrí es passat de moda actor Ferrán amb sa beneitura de privarmós es trajes que empleam per fe es Tonerio Mallorquí que amb tants aplausos l'acoyeix Mallorca entera, no conseguirá es seu intent ja que s'obra dona sufficient capital per teni (com tenim) es trajes propiedat nostra.

Sá diu (conste que noltros si no es vé no hem creim) de que feya propaganda anti-Vergueril Magacanteril per s'Arraval y una de dues: O uo va fe tajó sa tal mos servi d'anunci: tota vegada que es Teatro Victoria amb sa funció de dia 28 d'Octubre, s'omplí com pocas vegades l'ha vist ell.

¿Que dirá es primera espasa que ell no ha fet res? Enhorabona; també heu digué aquell criminal que després d'havé pegat sa guinavetada á sa víctima, digue que «qui l'havia morta era es guinevet y no ell» y no per axó l'absolgueren.

Cada cual procura per ell y Deu per tots, pero procura mal á n'ets altres per no ferse bé á ell, no es de procuradors ni de jent procuradora.

Procurarem cousservá sa serenitat fins á s'últim estrem, igual que desitjam á dit señó, que procura defersé de ses beneitures amb so volé fe fracsá ses memorias obras d'es seus ex-compañeros d'escena, y que procura també enterarsé d'es nostro exit recien obtengut á Solle (cosa que sentim no puga di igual ell,) procurant igualment desterrá de sa seu mollera alló de:

«A n'aquest teatre li equivocaren el nom parea enllach de posarli Teatre Victoria, el seu verdade nom haguera sigut Teatre-Ferrán-Beneito.»

¡Y ca homo! Los que fueron ya no son y tu jamás fuiste.

Nadie en su tierra es profeta y hasta en la ajena segun quién, fracasará en cuanto se meta.

Un Tenorio desgraciad

Varen aná á un poblet mes antich que *Mado Pilla* y es *Tenorio* d'en *Zorrilla* representá en *Vinagret*.

Com que era aquest catatá de *seqües* molt afectat, de monjetas un bon plat dins sa panxa es cotlocá. Es primé acte sorti axí com Deu va volé es segon, *pitos* de plé, es tercé, va fe adormí; però á n'es cuart s'anímá provant d'alluanya es desastre. De ses monjetes es lastre á pahí sa vía posá.

Mientras li feya ets *amores* á s'escena d'es sofá, es colós feya canviá á s'*Ines* p'es seus dolores. Vos promet que treyan fum entre una y altre *florina* y era fórmula mes fina es bufá que no es fe *rrrrrrrum* y s'*Ines* p'es seu *deco-ro* li va di amb gran *emoción*:

—*Oh D. Juan! Ponte un tapón!*

—*Calla que ahora desvaroro!*

Es *Comendador* sorti y cuant el nave á mata amb veu forta li exclamá:

—*Tu responderás por mi!*

Es revolver va fe *tich* emperó es tir no sortí:

—*Tu responderás por mi!*

Y li fallá un altre pích. Li despará tres vegades emperó es tir no sortia y ses monjetes tenia d'el tot revolucionades. No poria aguantá mes aquell maldeventra atrós que es sentia dins el cos y aquí l'homo fe s'accés.

¡Plam!!! ¡Plam!!! ¡Plam!!!

Tres n'amollá y cuant es *Comendador* senti es renou y s'olor, caigué enterra y exclamá:

—*Me habeis matado D. Juan*

no con el ruido de antes....

esos gases asfixiantes

de veras me matarán!

Partiren atropellats sense acaba sa funció. Si los hagués vist s'autó ja estarien fusellats!

TRIQUI-TRAQUE

Bugadería Política Inquera

També noltros ciutadans inquieros, á n'es moment actual mos preocupa bastant de sa difícil situació que degud a s'actual estàd de cosees estan atravessant *los partidos tarrantes*.

«Com no preocuparmós, si de dia en dia sa veu a las clares que *los prohombres* no moven un peu per donarlí solució, que de moment no tropessin en nous inconvenients?

A penas sa va senti oló de que mos atracavem a n'es período electoral y hera publich y notori que esquerras y dretas sa reparten es senso y sensa menos ni mas circularan noticis de sa solució; 5 liberals, 4 conservados y 1 maurista. Aquesta, dona llóch a que un grupo considerable de *leales*; y no del 84 si be *leales* d'enguañy, acordassin después de una séria de entrevistas, desbereta fent us de ses facultats que tenan, es pacto de referencia, presentant varios aspirants a concejals.

Apenas pres s'acuerdo y coimensads es trabais electorals, molt antes de que siquiera sonassin noms s'apresuraren *los del pacto primitivo* á tractá arreglos es qui donaran es resultat de sedi dos puestos en so fi de comploura es grupo disident, però no acaba aqui; de entre es grupo de referenci es no conformes, ressentits y alements nous, sortí nova iniciativa de luxa, fent firme proposid, de apoya en caracte independent candidatura per tots es distrits; sonaren noms y lo que demostrá fosen del agrado de *tirios* y *troyanos* va aser ses adhesions rebullas generosa y noblement com tambe nous oferiments de *los de arriba*.

«Com acabará? aquesta es sa pregunta que corra de boca amb boca y cuya incògnita sa cuidará es temps de despejà; lo sert es, que son variadissims es comentaris; uns que sas majorias les sa repartirán Liberals, Conservados y Mauristes coaligats deixant 5 puestos per disidents é independents y altras (es mes probables) que sa abitud en que se han colocats es d'es bloque, no escusenrán sa luxa; visquem y cosas vorém. Inca sa bellega y te sed de administració y justisi.

Sonava com á nom probable per ocupá s'Alcaldía al alborear s'any 1918, es comerciant D. PEDRO CORTES y en sa caiguda d'es conservadós queda bastante defraudada tal esperanza y es qui segurament mes defraudat queda es EL ZAR D'INCA pues aquest señó havia manifestad, que es derribo de sa famosa COXERIA D'ES GALLETS propiedat de un servidé vostro vendria cuant una Alcaldía conservadora.

Está vist que fa una temporada roda la roda y per aquest señó tot son ravessos.

Malhaya la suerte perra.—Heyá temporadas que un homo per forsa viva que tenga y tipo siga no pot sortí de caseva, teniu pasiensi que *sas cosas camvian* y ja en parlarem dispta,

Servidó vostro:

ES BERBO INQUERO
avuy XISPA DE FOCH

Espires Lluchmajoreres

Si lo que mos va di en *Sicert*, es veritat, dos son es projectes que tenen es lluchmajores per fe un monument es mitx de s'ebauradó de sa plasse d'en *Toni Maura*.

Com hem dit que son dos es projectes de monument, vos detallarem cada un d'ells segons ses indicacions que hem rebudas d'en *Sicert*.

En es primé projecta, obra d'un arquitecto de fama, molt conegit à caseva y en lloch mes, el mos descrigué en *Sicert*, de sa manera siguiente.

«Tindrá per pedestal un *xot magre y tós* y representará es poble de Lluchmajó; à sa part de sa coua hey aurá l'amo'n *Juan de ses malas cosas* fent bavas á granel y el señó *Garcia* amb un *guiem* sense anse les hi parara; à sa part d'es cap hey haurá *D. Toni Catañy* que ferá un trabay que no pot encomená á un altre que el fasse per ell, y á n'es costat hey heurá el aristocrático *D. Pedro* amb una moxina grossa ferm, parant es roy á n'el señó *Catañy*.

Es segon projecta de monument es com segueix:

Per pedestal tendrá es mateix *xot magre y tós* que tendrá es primé; demunt sa coua d'es *xot* hey aurá el señó *Garcia* amb una cara jirada á cada un d'es punts cardinals; à cada una de ses quatre cares tendrá una boca y una llenyo (*na-tu-ral-mente*) y parlará en sa boca que tendrá jirada de allá ahont vendrá es vent (s'arquitecto ha trobat mes convenient ferneré cuatro, que fe un *hombre veleta*); demunt s'esquena d'es *xot* hey aurá el señó *Catañy* assegut á un balanci amb unes estidores llargas en ses mans, (*que posturita!*) en so peu defora d'es calsons, digo de sa sabate y *D. Pedro Mata-ró* ajoneyat demunt ses bañes d'es *xot* (*para posturas, jo, dirá ell*) llestant es dit gros d'es peu en el señó *Catañy*.

Es monument será construït amb fanch de teule y es trabay correrá á carrech d'en *Pep de sa Taulera*.

A n'es monument no faltará una inscripció en la cual sa lletjirá mes ó menos lo que segueix:

«Aqui descansan es restos d'aquell vigorós partit que dos anys vengué al nom amb s'aureola de llibertat y sa justicia, y ha deixat sa morada d'es vius (debut en es vivos) víctima de certes intrigas mogudes per celos que varios llops cubers amb pell d'auveya y mesclats dins sa guarda, tenien en es que mereixen sa confianza d'es pastó; y aquest, per molt *Mata-ró* que sigue, no ha sabut coneixe á temps.»

Pensau en lo que prometeren fa dos anys es prohombres d'es Partid Nou, antes d'aquelles célebres eleccions. Pensau que han fet aquells homos y voreu qu'encara que sa moguen y vulguen prendre part en ses próximes eleccions es Partid Nou, es simplement:

UN CADAVER ANDANTE

S'ESPÍRETJADÓ LLUCHMAJORE

D' INCA

Altre vegada en JORDI DE SON CATIU Sessió d'es nostre Ajuntament de dijous 25 Octubre.

Concejals qui asisteixan; es de sembra menos *D. Juan Gelabert* aquell qui sa va desdi de lo dit y rectificá, y un de nou desde que sa ventilá s'aunto COXERIA D'ES GALLETS *don Gonzalez Rubert*, jove de bons antecedents, fredí encara y Concejal de pocas pretensions.

Numerós publich asisteix també y despues de aprovada s'acta anterió, sa doná lectura á una instancia projecta Cortera, en so fi de fe un añadido vulgar á s'adifici Kiosco que existeix en mitad de la plaza d'es bestiá.

S'acorda quedí vuit dias demunt es tapete en so fi de que sa fassin gestions en so actual empresari, com també estodiá ses probabilitats d'exit.

Li tocá luego per turn á s'asunto Hospital á proposta d'es Concejal *D. Pedro Ferrer* es qui doná una serie de esplicacions claras y contundents demostrant á n'es reunids, que s'a-sunto Hospital resultaría una carga enorme casi insostenible pes fondos municipals, y considera seria de mes utilidad altres millors mes productivas, pues considera s'Hospital un mobile de lujo gravos y com á tal proposá sa nombri una comisió y que aquesta gestioni d'es donant *D. Domingo Alsina* si ses 50,000 pese tas en lloch de dedicarles á Hospital, seria posible les dedicassen á un edifici Escoles y que de no aser posible fosan aquellas aceptadas y manos á la obra.

Intervenan es Concejals *Reus, Morey y Amengual* coinsintint amb sa conveniensi de fé aquestas gestions.

D. Pedro Ferrer insisteix amb sa conveniensi de que sa comisió que hey ha nombrada sa entrevisti en so donant *D. Domingo Alsina* tota vegada que aquell señó te dit amb varias ocasions á presensi d'es Secretari *D. Pep Siquer* y n.º considerable de señols Concejals, que no tenia inconvenient en que de trobaré ells de mes utilidad sa fessan escoles; no esperavam menos del señó *Alsina*; aquest señó s'ha proposat fe un be comu digna de sa majó lohan-sa y desinterasadamente li ha de se igual que son donatiu siga destinat per escoles si aquestas son consideradas mes utils que l'Hospital; proposá á continuació el señó *Ferrer*, que en so fi de escusá expedients per sa compra d'es solá, fos uberta una suscripció populá y d'es rendiment d'aquesta fos comprat y regalad á Inca es solá de referenci.

Ala Inquerors animarse, sembla que tod va per bon camí; Inca du trassas de reaccioná cosa que tots arhelam y probablement conseguirem de seguir sa ruta marcada.

Acudint á sas sesions, mos posarem al corrent d'es señols Concejals qui sa dedican, d'es qui tenan mes ó menos pretensions, d'es qui parlan mes asertads y miren per sa Ciutad, com també d'es més apasionats politichs.

Dorm encara s'asunto COXERIA D'ES GALLETS y en *Juan de Son Catiu*, dale que dale tot paye.

Servidó vostro:
JO SOM EN JORD!

Bartomeu Gay : PINTÓ

D'ell no heyá qui s'hen descuit ja que es lo milló de Palma y amb feina may está buit ni tampoch coneix sa calma Plasa Sant Antoni 8.

Aviat sa publicará: Lo que son ses famelles. Preu 5 centims

ESTELLICONS

De Costitx

Continuació d'es N.º 36.

Tu Juan, lo primé que te convé es deixá uns cuants oficis ó titols, lo que tu vulgues, pués s'altre dia dues polles que no van de tú los contarán y es cansaran de contá. Amb això de sa potecaria, esta alerta que pensant doná óli de rasino no el dases de vidriol y valenta purga. Quant conversas en reunió, no úsis de termes massa elevats, pués no tot'hom te un diccionari per consultá coses que no enten.

Cuant sápigues que un amich teu envia una carta á una amiga teva, may vajes á n'es earté per que le estraviy y sobre tot antes de di si festetjas na fulana ó na sutana, procura primé sebra elles qui sé fan.

Ten poría dona mes però torn á t'hompara per dirlí que tampoch no li convé enfedarsé quant cincú el cridi per mestra Rata, pués no está be que un fiy renegui d'es nom d'es seu pare, sigue rata ó sigue moix.

Carreres anti-Cantereristes

No m'hem puch doná passada, molt admirat vatj quedá. ¿Qui será que no sabrá que es Peres tenen cap d'ase? Ja son coses imposibles y admirat me vatj quedá vejent que ell sa va posá unes cames invisibles.

¡Vaja coix, deixeu aná que axo es una porqueria!

¡Te pensaves fe mes via y vensut vares quedá! No ta tornis atreví á n'en Cantó desafíá porque quant vendrà la fi amb billets ta rifará. A n'en Pep y en Pera es coix en Miquel Llaté Gantó los desafia á tots dos per que es un bon corredó.

Segona part d'Artá

Amb so número passat tenia po que la jent no me tractás d'indecent y falto d'urbanidad sobre sa de Son Daura! però avuy do me détench.

Magdalena, fo he sabut que tot cuant te deya creyes, jo no se com tu no veyes que tot era temps perdut y are tens p'es cap s'aumut y no rius com antes reyes. Ets homos a tu t'agraden tant es fedrins com casats, si amb ells fas barbabidats, no hen fas cas si no s'enfaden. No et creguis que ses cansons les fatj jo per presumi, sols les fatj per poré dí que essent totkom á dormi naves tu á cercá melons. No vuy di que los robasses per doná á s'enamorat però dona aquestes passes.... es asunto delicat.

Carreres anti-Cantereristes

Diumenge en Miquel Cantó sa fé lluhí á n'es Veloz. Sa prová amb en Pera es Coix y pogué dominarló per causa de sa vivó y no va essé p'es bravó perque en Pera hen te molt mes. Vares fe sa fantasia Cantó y ta va aná bé. ¡Ja heu crech, partint es primé forsat has de fe mes via! Vos díu un que no es gandul cridant amb molt de salero de que en Canals es Cabrero el sa pot posá á n'es cu.... Cantó ta vuy avisá que amb tot es mut has de fé perque sols vares guañá perque partires primé.

A n'es nostros lectors

Altre vegada vos recomenám es jeneros de s'important casa «Hijos de Bartolomé Gumbau Jaime I 83-95» y lo que deyem la setmana passada, es obra únicament d'una mala interpretació d'es nostro repartido.

Queda salvat s'error y que mos dispensin ets Hermanos Gumbau.

D'Alaró

Emsiam p'es BANQUERO SEÑORET.

¿Vols dí mosson de corbata bruta que t'has nombrat arbitri d'es meus asuntos? ¿Qui t'ha nombrat may acreedó d'es meus negocis? ¿Amb equina autorisació jires cheques á favó meu y mes tractansé d'un conte cobrat ja fa estona?.... Si que dus es papés ben bañats.

Estrany molt, que sa teua descarrilada ploma abundant de s'amistat, s'haje apropiat certes autorisacions que estás molt lluñy de conseguirles, ó el menos de jó, axi heu puch assegurá.

Hora es ja de que te compongas y que bividis es niu de grins que dus dins sa teua mollera.

Creumé Amorós; amb lo que has fet, has demostrat que vas calsat per aigo (com diuen) y si vols un consey d'es teu amich.

«Agua que no has de beber dejatalá eorrer»

Jaime Roiger

De Capdepera

Cansats ja de sufri un mal Tel que no fá mes que embolicá fil, diguent lo que no es ve d'en Pera y d'en Pau. mos veim obligats á ensivellarli equeix estellicó amb s'objecta de veura si conseguirém que sa posi sa llenço á dins sa boca per no dirlí á un altra banda.

Egaceixa famella de referenci esta cansada de tení enamorats mes roveyats que un ferro de canal, no poguent consentí que ses seues amigas disfrutin de enamorats conformes y que puguin tení un fi de felicidad, de manera que no pert un moment amb posá lios diguent si es un casadot sense esseró ó si es fradi y va

en mal fi. Lo sert es que porem dí que á mes de dnes que no haurien d'assé amigas suas, les ha fet perdre pertits de respecta.

Are aqueixa chismosa te un enamorat que no du rovey y aquets dias li feren present diguentlís: Se teua atleta es una pell y mos contestá diguent:—No poseu calumnias á na Maria meua, perque ella no es cap pell, lo que si poreu di que es pell y mitje.

Se continuará.

D'Artá

La setmana passada hey hagué B. L. M. electoral y va essé xistós, perque sa reunio pereixia una roda de jugados competents á la Bolsa ja que no sa miravan de cara.

¡Vaja una colecció de vistes ficses!

Sols faltava s'hagués presa sa pelicula al natural y que fos projectada á n'es nostro incansable teatro y hagues bastat per passá una vèlada divertida, vejent es tipichs guts d'ets organizados.

Mos sonen molt malament es noms de varios aspirants á sa vara com son: *Mestra Pera*, *Mestra Mel-sión* y altres. Suposám que será broma d'es que rodetjen á D. Pedro ja que sa dedican á fe amenasses á n'es poble, si no donen es vot á n'es seu senyó.

¡Ja s'ha arribat á n'es punt d'entrá á degüello y.... ja heu veurém ahont s'ajeurá en Jelat!

D. Luciano Santamaría

Amb atent B. L. M., mos participa que ha ubert es seu nou gabinet de Cirugia menor, á n'es carré de Santa Clara n.º 33.

Abrahim s'atenció y el recomenam á n'es nostros lectores per quant tenguin necesidad d'es seus servicis.

D'es carre d'ets Oms

He pogut veura que anaquest carré keya una casta de jovent que sa dedique á treura ses paparrusques á ses atletes de dit carre dels cuales ni ha un que mes veldria quies cuidas de no fe teresetas perque fa massa anys que ni vetyl fe. ¿Perque? perque á ca s'atleta es pares nol volen. ¿Que ha de fe? Jo á n'es seu puesto la robaria ja que per bon grat nol volen y eixi hauria acabat jo de veura tal espectacle y ell de fe teresetes.

Ella es fia de botiga
ell és es fiy de un Colmado
ella fa de modisteta.
ell fa de electro-mecano.

¡Atención!

Estimats lectors. Si acas vos determinau á passá de Manacó á Sant Llorens amb s'auto que condueix

BICICLETES REFORSADES

Per máquines reforсадes y lo que á n'es ram consoni, anau á *Can Babiloni*. ja que aquestes son soldades amb **autógeno** y montades d'un material superió que assegura es corredó de que no tendrá avería, y les dona amb garantía es populá constructó.

ii Dueños d'establiments !!

Cercau en **NADAL FERRER** per un billar superior que ja no te qui el super. Que el visitareu esper es 16 Conquistador.

Sa Direcció de FOCH y FUM, encuadernará gratis s'important folletí de: *Un Viatje à s'Argentina*, á tots es lectors que l'entregarán complet y retayat, cuant s'haje acabat de publicá.

UN VIATJE A S'ARGENTINA

— 152 —

pero amb ses ones s'hi envenca es vapor al entratant. Es talment una balansa es barco de proa á popa y estant mes xop que una sopa de remuyarsé no es cansa. Son de competí ses mares cuant arriben aquests cassos; amb sos infantóns amb brassos de molt llestimoses cares, á La Sanch van prometen sirís, y á La Bonanova altre tant si fan sa prova..... y es temporal va cresquent. Altres prometen que á Lluch arribarán peu descals pero segueix es seu vals no escoltantsé ningú es búch. Cansat de sentí resá y vejent que es temporal creixent desproporcional, no sa volía calmá, vatj pensá: Si no suplich

— 149 —

que afaiten sensà fe mal. Fran.—cY aquests que son passatges? Llor.—Entre tants, sempre n'hi ha que son bons per afeitá sense es que son bons barbés. Hen veus molts que recolsats amb so cap á sa paret aguanten un ribellot y amb ell son ensabonats. Fran.—M'agradaría veureu. Llor.—En anarí ja heu veurás y sa rahó hem donarás. Fran.—¡Ca horoi! ¡Ben clá se veu! Llor.—Es dia está un poch mogut y es que ja mos acostám á n'es Golf y d'ell parlám fentné un alarde crescut. Fran.—cQue és es Golf? Llor.—Un joch privat. Fran.—Deixet está de jugá. Jo et parl d'un Golf de la mà. Llor.—Prest hey haurém arribat. Are anenmosné á dormí

es pesatges fins à Capdepera, no vos asusteui si cuant anireu à pendre asientos sentiu una veu de fiera humana que ruge: — Si es per Sant Llorens no heya asiento en no essé que pujen à dedalt de tot. Si vos jirau veureu una espesi de ca bufó y exclamareu: — Puja mes sa veu que s'homó!

Així hem va passá à mi que vati havé de pendra escala amunt, cuidant de que en cuatrojos no me ves sas trobiques.

Amb prò de sa moral, suplic á dit señó, que prefera de que ets homos pujin à dedalt y que ses dones sa cloquin abaix per evitá miradas escudriñadoras.

D'es carre de Sant Llorens

¡¡¡Lladres!!! ¡¡¡Lladres!!! ¡¡¡Lladres!!!

Així cridava D. Pau Tenorio después d'havé entrat à caseua y no have vist s'abrich que cuant era nou li costá devuit duros.

Avisa a sa policia, es municipal d'es barrio, ets amichs d'es café, preguntaren à n'es veinats y aquests responien que havien vist sortí un homó amb s'abrich ROBAT pero que ningú el vía conegeut.

A n'es moment amb que es barrio estave mes alarumat, sa presentá un homó mascle amb s'abrich de referencia demunt es bras diiguent:

— Ha dit es sastre, que aquest abrich no es seu,

— c'Y qui vos ha mandat que el vos ne dugueseu?

— Es sastre m'ha dit: ves á ca ne X. y que et doni lo que tenga llest. Jo he entrat, no he vist ningú, afín aquest abrich à demunt una cadira, l'he agafat y.....

— Idó sou un animal.

— Are si que hem deixau cuit.

— c'Y si trobau s'orinal

també el vos n'haguesseu duit?

Parla en Front-era

¡Sempre heya xistosos!

Lá setmana passada un Oso pelut escapat de La Siberia, pensant ridiculizarmé me titula «El Rey del fracaso» ¡Quin fracàs!! ¿No's poria have equivocat? aquest fresco que enloch d'essé à mi que hem renuyassen fos ell es protagonista y perjudicat de s'escena. ¡Cualca cosa heya d'axó!

Ta coneix pollo, però no te vuy anomená, lo que et vuy aconseyá que no et tornis posá amb jo ja que es molt poch decorós teni una amistad tant vana. Ja heu veus; anaves per llana y à n'es final quedes tos.

No importa gasti tinta
escriguent aquets burots.

Jo no hem vuy posá amb atlòts
que sien de mitje pinta.

El Fenómeno de la noche

Vist y versificat per "Es Mascle Ros",

— 150 —

comenamtós à Sant Pera
que un temporal de primera
tendréu demá dematí.
Fran.—Ja tremòl.
Llor. — Calla Francina
y deixa passá s'anii
per veure es molt malahit
Golf de Santa Catalina.
L'hondemá dia 18
t'aixecas mitj maretjat
y es de tant que s'ha engronsat
es barco y et deixa buit.
Sents la ma pegant bramuls
plena d'aigo sa cuberta
y en que hey vajen molt alerta
canvien tots es ganduls.
Ets dins es Golf y allá ensaya
es vapor un mal fox-trot
que amb que sia faixugot
balla talment una paya.
Estás vent tota persona
que sa demostra jueu
y mes alta que La Seu

Darder Hermanos

Máquinas per campeóns,
material de tota lley,
motocicletes Harley
que corren com à fibróns,
sa fan reparacions,
canvis amb gran garantía
y es tanta sa simpatía
que gosen es dos jermans
que son es representants
de ses motos que fan vía.

De Solle

Contestant a una xerrimada d'es n.º 43 y firmada p'en Maretas:

S'autó no sap que es pesca perque ses atlotes que ell anomena, no han de masté figas de ningú ja que tot l'any han tenen y si les ne fessen falta, amb bons dobres les aniriem à comprá à sa Plassa.

— Que heu sentiu Madó Matalasera? Aquestes atlotes han masté res vostro ni tenen fama de lladres ja que may les han enjegadas de cap fàbrica per tal delitte.

— Sa vostra llengo à la vela
s'hen va y calúmnias dispara
per tant si vos sou confrare
amb lo dit prenau candela.

De Santañy

Sas matansas de porch van avánt y enguany s'acostuma fe cualca ballet després d'es sopá de sa ditxosa matansa, y aixó serà que de cada dia tenim mes ballados y balladores, à causa que ja fa un any ó mes que tenim també un salon ahont es joves (y qualche vey) poreu passá ses vetladas divertintse en sociedad ballant y donantsé uyades parlantes y ja sabeu que el roce eria cariño, y val mes aixó que essé confrares sense candela.

Heu de fe e! favó Hereu de Can Pruna de fe qualche couplet en so compás de pas-doble ó polka perque per aqui es lo que hey fan mes pressa y al menos es qui no podrán ballá per averí un completo poran ballá es temps que ets altres donen voltes ó fan un, dos, tres.

Si voleu da buñelés (no dich de Buñola sinó de matansas) poreu veni à Santañy que ses atlotes molt matas amb una gracia especial y molt amoroses vos demarán si les donau es buñelé, acostum molt antich que encare D. Toni Po! no n'ha fet folk-lore mallorqui.

— 151 —

veus aixecarsé cualca óna.
Es grandiós es temperal
tant p'és cap com per sa coua,
afica es barco sa próa
y creus que troba un fonda!
Está sa jent asustada,
veus tot cristo tramolant.
mentres uns están resant
faresta ve una engronsada,
plens de maretjats es llits,
que súfreixen gros torment,
siula molt ferós es vent,
d'es barco sents es croixits,
ets italians que amb tu venen,
alsant ses mans cap al cel
d'es co es rebassen sa rel
y suplicant s'entretenen:
— San Genaro benedetto!
— Oh Madonna! Bonno Dio!
— Salvatto il core mio!
— Porco viatio! Maledetto!
Y están allá suplicant
amb sa llengo baldufanca,

D'Alaró.

Foch Vermey encés p'En Broma.

Sa guerra te sa culpa de que tot lo que hem de masté per viure, vaje ca y encara puji.

— No es veritat señó Alcalde?

Are per ultím han pujat ses pastures, es polvos d'arrós y s'ago d'es grifons, per axó es lletés no podran vendre sa llet menos de 15 centins sa mesura.

Es malahits jornals que no tenen res que veure amb sa guerra, ja es ben hora que los devallin ó de lo contrari es señós sa voran obligats à declará sa huelga.

Que diu amb axo s'Ajuntament y en Pera Blau?
— Caducos..... cercan vots!

Couplets de FOCH Y FUM

MIGORDENT

Música de Agua que va rio abajo

S'aigo colonia m'agrada
s'aigo florida també
però s'aigo ensebonada
la tir esmitj d'es carré
Bona es s'aigo sublimada,
s'aigo bollida es milló
y per fe bona bugada
s'aigo rubinat es molt superió.
Però sa mes alabada
segóns diu molta de jent
s'aigo que mi mes m'agrada
es s'aigo de s'aigordent.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: COR DE JENETA música de Mala Entraña (Gitanillo)

Números atrassats: A tots es coleccionistes d'es FOCH Y FUM, los servirem es que mos demanin, à n'es corrent preu de 5 centims.

Foch colgat

ENDEVINAYA

Tench nás y no sent oló
vati mudát, tots me saludan
y si sa roba no hem mudan
jo call y aguant sa brutó.

BUIDA CERVELLS

VOLA RENEGAT

— Quin és es populá tipo mallorquí que ha de mesté aquestes lletres per nómbrarló?

MASCLES Y FAMELLES

1. — c'Quina és sa famella d'un pichi?
2. — c'Y sa d'un Mon?

(Ses solucions la setmana qui ve)

Solucions d'es número passat

Endevinaya: Una seba forastera.

Buida cervells:

JORDI MARTI (A) MASCLE ROS

Mascles y famelles: 1. Una cana.

2. Una capa.